

Svälthagsskolans trygghetsplan mot diskriminering och kränkande behandling 2021-2022

Planen gäller för förskoleklass, grundskolan och fritidshemmet

Alla på Svälthagsskolan ska känna trygghet och arbetsglädje.

Eleverna ska möta personal som tar ett gemensamt ansvar för att skapa en arbetsmiljö fri från kränkningar och trakasserier.

På Svälthagsskolan är vi alla lika, olika och unika och tillåts vara det.

Ansvarig

Rektor Louise Åstrand

Innehållsförteckning

Svälthagsskolans vision

3

Svälthagsskolans värdegrund	3
Svälthagsskolans motto	3
Svälthagsskolans ledord	3
Arbetsro	4
Jämställdhet	4-5
Främjande insatser	6
Religion eller annan trosuppfattning/etnisk tillhörighet	6
Funktionsnedsättning	7
Sexuell läggning och könsuttryck/könsidentitet	7
Kön och ålder	8
Kränkande behandling	8
Nätetik	9
Förebyggande insatser	10
Kartläggning	10-11
Mål läsåret 2020-2021	11
Varningssignaler att uppmärksamma hos barn och elever	12
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever	13-15
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal	16
Revidering av trygghetsplanen	17
Begrepp	18
Diskriminering	18
Trakasserier och kränkande behandling	18
Kränkande behandling	18-19
Sexuella trakasserier	19
Repressalier	19
Diskrimineringsgrunder	20-22
Verksamhet som omfattas av planen	23
Ansvarig för planen	23
Bakgrund till planen	23-24
Kontaktuppgifter	25

Svälthagsskolans vision

Alla som vistas i skolan ska få utvecklas till sin fulla potential i en arbetsmiljö som präglas av trygghet och arbetsro.

Svälthagsskolans värdegrund

Svälthagsskolan anda ska präglas av ansvar, omtanke och respekt för såväl människor och ting. Hjälpsamhet, kamratskap och god ordning skapar trygghet och trivsel.

Svälthagsskolans motto

”Så som Du vill att andra ska vara mot dig, så ska du vara mot dem.”

Svälthagsskolans ledord

Likvärdighet- ansvar- utveckling

Trygghet och studiero

Mål: Vi arbetar för att alla ska kunna fokusera och arbeta med de arbetsuppgifter de har i en lugn och trygg miljö.

Hur: Tydlig vuxennärvaro i alla skolans/fritidshemmets aktiviteter. Vi har gemensamt skapat ordningsregler och trivselregler på vår skola. Våra trivselregler är ett levande och ett pågående arbete. Våra elever arbetar under hela läsåret med broschyren "Svälthagsskolans trivselregler".

Detta bidrar till en kunskap om en trygg och respektfull miljö. Alla elever på skolan är allas ansvar.

Jämställdhet

Jämställdhet betyder att alla människor är lika mycket värda. Jämställdhetsarbetet på Svälthagsskolan handlar om att lägga till och skapa ett större handlingsutrymme, vad vi kan göra, säga och drömma om. Helt enkelt hur vi kan påverka vårt eget liv och det samhälle vi lever i.

Mål: Eleverna ska få möjlighet att vara delaktiga och diskutera olika normer så att även de ska förhålla sig kritiska och se fler möjligheter och ges ett större handlingsutrymme i livet.

Eleverna ska få möjlighet till forum där frågeställningar och tankar som inte har en pedagogisk inriktning kan lyftas.

Hur: Att göra barnen och eleverna delaktiga och diskutera olika normer med dem så att även de kan förhålla sig kritiskt och se fler möjligheter, men även ge varandra fler möjligheter.

På Svälthagsskolan arbetar vi för att alla elever ska:

- Få vara som de vill.
- Utvecklas och utforska sin potential i en så normneutral miljö som möjligt.
- Leka med vad och vem de vill.
- Talutrymmet ska delas lika.
- Se ut och klä sig som de vill.
- Känna vad de vill.

- Få bestämma om de vill kallas för hen, han eller hon.
- Få bli kär i vem de vill.

...UTAN att bli retade eller att någon skrattar.

Insatser:

Diskussioner om jämställdhet och normkritiskt förhållningssätt är stående punkter på A-lagsmöten och arbetsplatsträffar.

Pedagogisk personal tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt och en normkritisk pedagogik.

Främjande insatser

Under elevernas skolgång har vi vårt lokala värdegrundsmaterial "Tillsammans" som arbetas med regelbundet. Under dessa arbetspass diskuterar vi, tränar samarbete, ser på filmer om kompisrelationer, vi har berättarstunder och läser litteratur med värdegrundsproblematik. Andra Material vi använder oss av material är Känsloboken, Stopp! Min kropp! Gnissel i klassen och Noelia-böckerna.

Främja

Identifiera och stärka positiva förutsättningar för ett förhållningssätt, en miljö och en kultur som präglas av positivt kamratskap, trygghet, arbetsro och jämställdhet.

Arbetet pågår kontinuerligt och riktar sig till alla.

Religion eller annan trosuppfattning/etnisk tillhörighet

- Eleverna ska ha kännedom om religionsfrihet och dess innebörd.
- Eleverna i lågstadiet ska ha kunskap om att det finns olika världsreligioner.

Insats

Vi uppmärksammar fester och traditioner som är knutna till de stora världsreligionerna.

Vi konsulterar föräldrar (vid behov), som vi känner till och praktiserar en religion, för att få råd om vilka fester och traditioner som är lämpliga att uppmärksamma.

Vi arbetar med detta i vår SO-undervisning samt under vissa temaveckor.

Vi skapar berättarstunder och läser litteratur från olika delar av världen och olika religioner.

Funktionsnedsättning

- Eleverna ska respektera att varje individ är unik.
- Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan.
- Eleverna ska ha kännedom om olika funktionsnedsättningar och vilka svårigheter detta kan innebära.

Insats

Vi anpassar våra gemensamma aktiviteter och hur de utformas så att alla elever kan delta.

Vi diskuterar och analyserar tillsammans med eleverna kring fördomar och stereotypa föreställningar om människor med olika funktionsnedsättningar. T ex när detta dyker upp i media eller under temaarbeten om exempelvis kroppen.

Vi skapar berättarstunder och temaarbeten i vår undervisning. Vi uppmärksammar olika funktionshinder bland annat uppmärksammar vi dagen för Down Syndrom och projektet "Rocka sockorna" som äger rum den 20 mars.

Sexuell läggning och könsuttryck/könsidentitet

- Eleverna ska respektera att varje individ är unik.
- Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan.

Insats

Vi skapar förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på sexuell läggning eller könsidentitet. Detta arbetar vi med i den dagliga verksamheten.

Kön och ålder

Ingen elev på skolan ska känna sig exkluderad på grund av kön eller ålder.

Insats

Vi skapar många olika alternativ för social gemenskap och aktiviteter där elever i olika åldrar och kön umgås och samarbetar. Exempel där olika elevgrupper kan mötas är genom våra äventyr och temaveckor samt andra organiserade aktiviteter såsom rastaktiviteter som genomförs 4 gånger i veckan på förmiddagsrasten.

Vi är uppmärksamma på våra trivsel- och ordningsregler så att de inte begränsas utifrån ålder.

Kränkande behandling

Alla elever ska gentemot varandra och vuxna kunna använda ett acceptabelt språkbruk, utan könsord och svordomar.

- Personal ska ha en samsyn kring begreppet kränkande behandling.
- Personal ska ha en samsyn i sättet att agera vid kännedom kränkande behandling.

Insats

Vi diskuterar och analyserar kring kränkande behandling och kränkande språkbruk i den dagliga verksamheten.

Vi tränar elevernas förmåga till empati och respekt för allas lika värde oavsett utseende, ekonomisk status, personlig stil med mera. Allas lika värde!

All personal på skolan ingriper vid kännedom om kränkande behandling eller språkbruk.

Nätetik

Hur bemöter vi varandra på nätet? Vilket ansvar har jag? Vad ska man göra om något inte känns okej?

Mål: Eleverna ska successivt beroende på mognad utbildas i nätetik.

Hur: Vi använder oss av Statens Mediarådets tips för ett snällare internet. Filmer och material från UR:skola bl.a. "Hur vet du det" och "Surfarna". I år kommer vi även att arbeta med Noelias hemlighet.

Var Kritisk!

Ljug inte!

Såra ingen!

Säg till!

Vi arbetar med "De fem superfrågorna": Vem, vad, varför, när, hur?

Vem – vem är det som har gjort sidan? Är det någon du kan lita på?

Finns det namn eller kontaktuppgifter?

Vad – vad är det som står på sidan? Är det fakta eller åsikt?

Varför – varför har hemsidan gjorts? Vill den berätta fakta eller sprida åsikter? Vill den underhålla eller tjäna pengar?

Hur – hur hittade du sajten? Hittade du den via ett ställe du litar på? Är det stavfel eller dåligt skrivet är det ofta bara någon som tycker.

När – när skrevs sidan? När är den senast uppdaterad? Om den är gammal kanske den inte stämmer längre. Fungerar länkarna?

Förebyggande insatser

Arbetet är systematiskt och utgår ifrån regelbunden kartläggning och åtgärderna fokuseras på verksamhets eller gruppnivå. Med enkäter, samtal och sociogram identifieras risker och konflikter på ett tidigt stadium.

Svälthagsskolans ledord ligger till grund likvärdighet- ansvar- utveckling.

Förebygga

Identifiera risker, motverka och avvärja fördomar, stereotypiskt förhållningssätt, konflikter, utsatthet, stress., diskriminering, kränkningar, våld och trakasserier.

Arbetet är systematiskt, utgår ifrån regelbunden kartläggning och åtgärderna fokuseras på verksamhets eller gruppnivå.

Kartläggning

När vi analyserar trivselenkäten från våren 2021, så visar den att vi har trygga elever som trivs i skolan. De organiserade rastaktiviteterna och fler rastvärdar ute, har bidragit till ökad trygghet och trivsel på rasten. Alla rastvärdar bär synlig väst. Vi har en tydlig lektionsstruktur med dagsscheman skapar trygghet och arbetsro. Eleverna ges utrymmer till att önska och välja förslag på aktiviteter både för lektioner, raster och fritids under exempelvis Husråd/fritaråd. Fritidsverksamheten har en tydlig planering för veckan och synliggör denna både för vårdnadshavare via instagram och för eleverna på skolan med hjälp av bildstöd. Vi har även detta år ändrat rutinen kring frukosten. Detta för att skapa en trygghet och öka känslan av vuxennärvaro. Inför frukost för morgonfrita och även mellanmålet för yngrefrita samlas eleverna utanför Björkdungen för att invänta en vuxen och gå gemensamt till matsalen. Tidigare år har eleverna gått direkt till matsalen och där inväntat en vuxen. Vid brist på vuxennärvaro har vi haft elever som känner sig otrygga men även incidenter där elever inte uppträtt på ett trevligt sätt mot varandra.

Mål läsåret 2021-2022

Fokusområden för det förebyggande arbetet under läsåret 21-22 utifrån kartläggning, utvärdering och analys av läsåret 20-21:

- Att behålla Svälthagsskolan främjande och förebyggande arbete och främja ett målstyrt arbetssätt gällande skolans arbete genom:

Ansvar – Vi har trygghet och omtanke i fokus. Vi har ett ansvar att verka för att alla elever når sin fulla potential, utifrån sina egna förutsättningar. Vi har fokus på eleverna med studiero och trygghet som ledord.

Vi har samverkan för att få aktiva, positiva vårdnadshavare som är en nyckel till framgång. Vi har skolråd där vi diskuterar med öppen kommunikation och där våra budskap kommer fram.

Likvärdighet – Vi har elevernas lärande i fokus. Vi ger förutsättningar för att alla ska lyckas utifrån sina egna förutsättningar. Vi bemöter varje elev med respekt och kunskap utifrån elevens behov. Vi har ett professionellt förhållningssätt.

Utveckling – Vi vill öka tryggheten och trivsel. Vi förbereder eleverna för framtiden, genom att eleverna får med sig en god kunskapsryggsäck, en god utbildning. Vi tar tillvara kollegialt lärande. Vi tillsammans vågar revidera, utvärdera, prova nya saker och hela tiden förbättra. Vi tar del av ny forskning och tillämpar den i vår undervisning.

Varningssignaler att uppmärksamma hos barn och elever

- Ofta fysisk smärta (huvudvärk, magont etc.)
- Brist på sociala kontakter (kamrater och vuxna)
- Låg närvaro i skolan
- Kommer hem med tecken på fysisk utsatthet (blåmärken, trasiga kläder etc.)
- Ovilja att prata om skolan
- Låg eller ingen initiativförmåga/handlingskraft
- Uttrycker en låg självkänsla
- Verbalt uttrycker sin känsla av otillräcklighet
- Slutar delta i gemenskapen

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Åtgärda

Upptäcka, stoppa, utreda, åtgärda, följa upp och dokumentera när en elev blivit utsatt för diskriminering, kränkning, våld eller trakasseri.

Arbetet är systematiskt, följer gällande rutiner och kan vara riktat på individnivå, gruppnivå eller verksamhetsnivå.

1. All personal är skyldig att ingripa om någon elev upplever sig kränkt av en annan elev.

- Stoppa kränkningen och markera tydligt att beteendet inte är acceptabelt.
- Närvarande personal eller personal som har fått kännedom om kränkningen samtalar med eleverna och tar reda på vad som hänt.
- Uppmana och stöd eleverna till att lösa situationen på ett sådant sätt att de lämnar varandra i en god stämning/försoning.
- Informera eleverna hur du kommer att gå vidare.

2. Kränkningen anmäls av berörd personal via formulär på Finspångs kommuns hemsida.

https://journal.prorenata.se/contactform/finspangs-kom/_anmalan_krankning/

- Informera även elevens mentor/klasslärare.
- Eventuella vidare åtgärder beslutas i samråd med rektor.

3. Rektor anmäler kränkningen till huvudman via ansvarig på sektor Barn och utbildning.

4. Information till vårdnadshavare samma dag som kränkningen inträffat

5. Samma vuxen är ansvarig för uppföljning i ärendet, inom två veckor. Undantag finns i dem ärenden där det finns överenskommelser kring kontakten mellan personal och elev.

Åtgärder som kan bli aktuella vid upprepade kränkningar är:

- Samtal kring skolans ordningsregler
- Elevhälsokonferens
- Vidare utredning enligt 5 kapitel 9§ Skoll
- Stöd av kurator
- Polisanmälan
- Orosanmälan till socialtjänst
- Skriftlig varning
- Tillfällig omplacering inom enheten
- Tillfällig omplacering till annan skola
- Permanent omplacering

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. All personal har skyldighet att ingripa om någon vuxen kränker en elev.

- Stoppa kränkningen!
- Samtala med eleven och ta reda på vad som hänt.
- Informera eleven hur du kommer att gå vidare.

2. Kränkningen anmäls skyndsamt till rektor.

3. Rektor, eller av rektor utsedd person, dokumenterar händelsen.

4. En skadeanmälan skrivs och finns sedan sparade i Prorenata.

- Vid behov görs en polisanmälan.

Rutiner för uppföljning

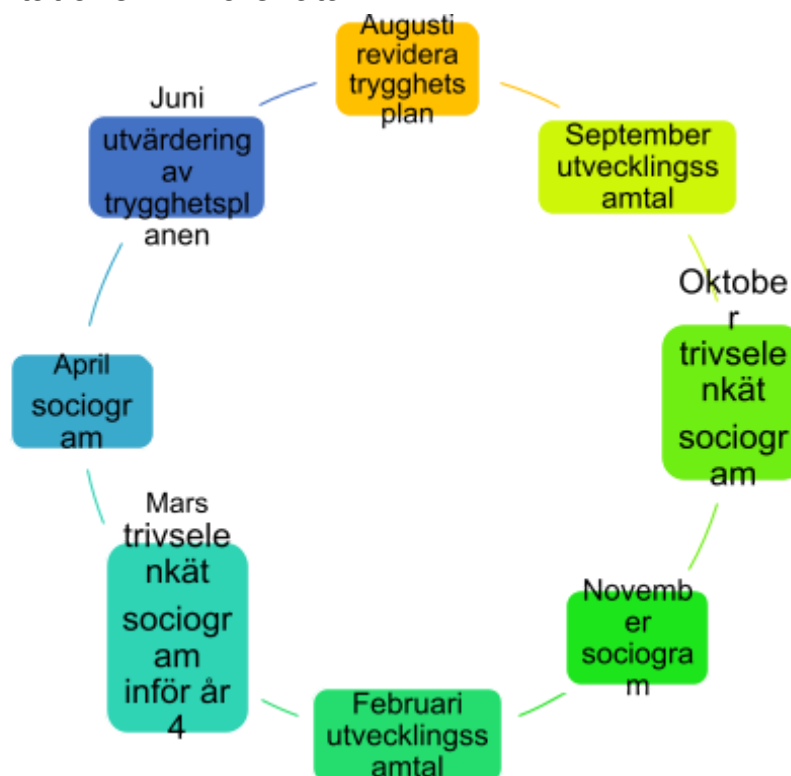
Åtgärderna följs upp så snart som möjligt, inom två veckor. Därefter hålls vid behov regelbundna kontrollsamtal med berörda elever. Den personal som agerat i kränkningen är också ansvarig för uppföljning. Vid överenskommelse med mentor/klasslärare kan ansvaret läggas över på denna.

Rutiner för dokumentation

Berörd personal har skyldighet att dokumentera gjorda insatser. Dokumentationen sker i skolans incidentrapport som sedan lämnas vidare till rektor som sedan överlämnar till kuratorn. Dokumentationen förs sedan in av kurator i dokumentationssystemet Prorenata, där huvudman tar del av rapporten.

Ansvarsförhållande

All personal under ledning av rektor ansvarar för att rutinerna fungerar. Personal som är närvarande när en kränkning sker eller en personal som får kännedom om en kränkning är ansvarig för att agera, utreda och följa upp om denne inte kommer överens med klasslärare om annat. Rektor är ansvarig för att ta emot och fatta beslut om vidare åtgärder utifrån den utredning som personal har gjort. Kurator är ansvarig för att föra in dokumentationen i Prorenata.

Reviderad 210926

Revidering av trygghetsplanen

Kurator: Ritha Franck

Förstelärare: Emelie Hellerstedt Lindström

Rektor: Louise Åstrand

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering: Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering: Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook). Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt

som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling. Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken. Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil. Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering] Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön] Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck: Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala". Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier: Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans.[trakasserier] Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering] Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet: Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier: En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få

en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering] Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier] Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål.[diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning: Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös skådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier: Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier] Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering] Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning: Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktions-förmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering] Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier] Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning: Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning: Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier] Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam. James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier] På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. diskriminering]

Ålder: Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen. Exempel på händelser som kan vara trakasserier: Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier] Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

Verksamhet som omfattas av planen

Svälthagsskolans förskoleklass, grundskola åk 1-3 samt fritidshem F-3.

Ansvarig för planen

Svälthagsskolans rektor, Louise Åstrand

Bakgrund till planen

Skolverket anger följande:

<https://www.skolverket.se/regelverk/nya-regler-om-aktiva-atgarder-i-diskrimineringslagen-1.256400#>

Reglerna om aktiva åtgärder mot diskriminering finns i 3 kapitlet diskrimineringslagen. För förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är en av nyheterna i diskrimineringslagen att skyldigheten att arbeta med aktiva åtgärder har utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder. Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Nytt är också en skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Det har också införts en skyldighet att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

I 6 kapitlet skollagen finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Dessa regler har inte ändrats. Det innebär att huvudmannen för en förskola, skola eller annan verksamhet som regleras i skollagen även fortsättningsvis är skyldig att se till att det i varje verksamhet (till exempel i varje förskola eller skola) bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det dels genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling, dels årligen upprättas en plan mot kränkande behandling. Planen mot kränkande behandling ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever samt en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller

genomförs under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Det finns i 6 kapitlet skollagen också regler om förbud mot kränkande behandling och repressalier och om skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling. Dessa regler har inte heller ändrats.

Den 1 januari 2017 ändrades också förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Förordningen reglerar från och med den 1 januari 2017 endast barns och elevers deltagande i arbetet med planen mot kränkande behandling. Förordningens rubrik har ändrats till förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling. Barns och elevers deltagande i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering regleras från och med den 1 januari 2017 i diskrimineringslagen.

Skolverket ser med anledning av ändringarna i diskrimineringslagen över stödmaterial och annan information om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Den 15 juni 2017 upphörde Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling att gälla. Som en följd av detta har publikationen av de allmänna råden med kommentarer utgått.

Kontaktuppgifter

Björkdungen (årskurs F-1): 070-392 61 55

Björkdungens fritidshem: 070-392 61 55

Granskogen (årskurs 2-3): 070-223 52 40

Tallbacken (årskurs 2-3): 073-072 69 77

Ritha Frank (skolkurator):070- 546 84 74

Annelie Fogelin (skolsköterska): 072-083 60 54

Louise Åstrand : 072-210 74 00